

прав, свобод та інтересів людини у суспільних відносинах, перш за все за участі поліцейських підрозділів превенції.

Казначесв Дмитро Георгійович,
доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Фурса Вадим Вікторович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВІДОМЧА ПОЛІЦЕЙСЬКА ОСВІТА: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Успішне виконання завдань щодо захисту прав і законних інтересів громадян, забезпечення публічного порядку та безпеки, припинення правопорушень, не в останню чергу залежить від того, чи досконало володіють працівники підрозділів Національної поліції передовими формами і методами боротьби зі злочинністю, чи належним чином застосовують їх на практиці. Тому на необхідність належної професійної підготовки майбутніх правоохоронців, постійно звертається увага. З моменту реформування в нашій країні системи правоохоронних органів та створення Національної поліції, система професійної підготовки майбутніх правоохоронців, як і підходи до неї, неодноразово змінювалися.

Концепція розвитку юридичною освіти викликала палкі дискусії між представниками МВС та ВНЗ, народними депутатами, громадськими активістами. Наріжним каменем залишається питання про доцільності підготовки юристів в закладах зі специфічними умовами навчання взагалі, і в закладах вищої освіти системи МВС зокрема. Де-юре в Концепції прямо не прописана заборона підготовка юристів-правоохоронців у ЗВО системи МВС, але фактично автори Концепції пропонують відмовитися від підготовки високоосвічених, висококваліфікованих кадрів для потреб поліції.

В той же час у світі спостерігається тенденція до підвищення освітнього рівня поліцейських. Зокрема у лютому 2016 року Поліцейський коледж Англії представив Кваліфікаційну програму поліцейської освіти (Policing Education Qualifications Framework (PEQF)). Основним завданням вказаної програми – зробити роботу поліцейського професією для випускників. Як зазначають самі автори Кваліфікаційної програми поліцейської освіти, зазначені зміни це не тільки заміна Первинної програми

підготовки поліцейських чи надання всім поліцейським освітнього ступеню, це в першу чергу, підвищення академічного та професійного рівня поліцейських до такого, який буде достатнім для вирішення надскладних, сучасних задач, з якими стикається поліцейський у повсякденній діяльності. Також автори програми вказують, що перетворити традиційну (консервативну) Первинну програму поліцейської підготовки в 3-4 річні програми університетської підготовки поліцейських не просте завдання. Традиційні ВНЗ стикаються з рядом проблем педагогічного та практичного характеру. Зокрема, за даними Поліцейського коледжу Англії загальнонаціональній системі освіти не притаманна одноманітність. Тобто кожен університет здійснює підготовку за власною, індивідуальною програмою в той час як для діяльності поліції важливо щоб кожен поліцейський отримував однакові знання в незалежності від рангу. Ще однією проблемою з якою зіткнулися традиційні ВНЗ є відсутність достатньої кількості викладачів, які можуть викладати у поліцейських.

Починаючи з 2020 року кожен новий поліцейський отримує освітній ступінь «Бакалавр», а підготовка здійснюється протягом 3 років. Протягом першого року навчання відбувається первинна професійна підготовка, на другому році відбувається безпосереднє практичне навчання поліцейського, а на третьому – вдосконалення вже отриманих знань і напрацьованих навичок.

Відповідаючи на питання «навіщо поліцейським освіта?» представники Поліцейського коледжу Англії зазначили, що традиційне навчання працівників поліції не відповідає вимогам поліції в частині вирішення складних та надскладних проблем. Такі знання поліцейські отримують у процесі служби, допускаючи при цьому значну кількість помилок. Нова академічна програма повинна надати такий обсяг знань та сформувати такі навички, які мають працівники поліції з «досвідом роботи». Крім того робота поліції – це процес постійного навчання, оскільки злочинність не стоїть на місці і постійно розвивається. Для того щоб вказаний процес не зупинився поліція повинна бути також і освітньою організацією.

Повертаючись до реалій України, хочемо зазначити, що з огляду на сучасні світові тенденції підготовки кадрів для поліції, а також намагання нашої держави приєднатися до Європейського співтовариства та Північноатлантичного альянсу, підготовку майбутніх поліцейських доцільно здійснювати саме в закладах відомчої освіти зі специфічними умовами навчання системи МВС за вже існуючими спеціальностями 262 «Правоохоронна діяльність» та 081 «Право».

Такий підхід до відомчої освіти відповідає вимогам сучасності і є дуже актуальним адже це дасть можливість забезпечити підрозділи Національної поліції працівниками, і передбачає професійну підготовку фахівців на якісно новому рівні, які володіють базовими знаннями і навичками у галузі професійної правничої діяльності, здатними вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми, приймати оптимальні рішення у нетипових умовах,

генерувати оригінальні й ефективні для суспільства ідеї, креативно мислити та діяти. Програми передбачають підготовку фахівців у галузі права та правоохоронної діяльності, які матимуть достатній рівень теоретичної та практичної підготовки для успішного здійснення професійної діяльності, зокрема тлумачення нормативно-правових актів; вільне володіння юридичною термінологією; складання юридичних документів, оскільки виключно ці програми містить такі компетентності, які дозволяють ефективно підготувати висококваліфікованого та професійного працівника, що практикується у розвинутих країнах Європи, таких як Німеччина, Естонія, Норвегія, а з 2020 у Великій Британії, що відповідає викликам діяльності сучасної поліції.

Лопасва Олена Миколаївна,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Казначесв Дмитро Георгійович,
доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ОХОРОНА ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ

У демократичній та правовій державі будь-які масові заходи мають відбуватись у межах, установлених законодавчими нормами. У багатьох країнах Європи, США, Японії, країнах пострадянського простору порядок проведення масових заходів, права, обов'язки і відповідальність сторін регламентовані законами, які визначають порядок звернення організаторів масових заходів до органів влади та порядок отримання дозволу на проведення відповідних заходів. Становлення української демократії у порівнянні з багатьма європейськими та найбільш розвиненими країнами світу відбувається нетривалий час і перебуває у стані активного розвитку, що зумовлює часткову недосконалість нормативно-правової бази, яка регулює ту чи іншу галузь суспільних відносин.

Публічний порядок характеризується таким станом упорядкованості суспільних правовідносин (передусім публічно-правових), за якого кожна особа, державний орган, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи добровільно дотримуються правових і морально-етичних норм, культурних та інших соціальних правил, виконують відповідні приписи з метою